



Kastamonu
Sağlık
Akademisi

e-ISSN: 2548-1010

Cilt(Volume):9 / Sayı(Issue):3

ARALIK/DECEMBER 2024

HAKEMLİ DERGİ | REFEREED JOURNAL

ISSN 2548-1010

İmtiyaz Sahibi | Owner of the Journal

Dr. Öğr. Üyesi Esra ERTEMÜR

Editör Kurulu | Editorial Board

Dr. Öğretim Üyesi Esra ERTEMÜR, *Kastamonu Üniversitesi (Baş Editör)*

Prof. Dr. Wilma ZYDZIUNAİTE, *Vytautas Magnus University (Editör Yardımcısı)*

Doç. Dr. Samira HAJİSADEGHİ, *Qom University of Medical Sciences (Editör Yardımcısı)*

Prof. Dr. Nilgün ULUTAŞDEMİR, Ordu Üniversitesi (Editör Yardımcısı)

Doç. Dr. Silvia BORİSOVA, *Varna Medical University (Editör Yardımcısı)*

Dr. Öğr. Üyesi Joyce Beatriz CASTRO, *Universidade Federal Fluminense (Editör Yardımcısı)*

Dr. Öğr. Üyesi Carla PISCARRETA DAMÁSİO, *Center for Innovative Care and Health Technology, Polytechnic of Leiria - School of Health Sciences, (Editör Yardımcısı)*

Alan Editörleri | Area Editors

Prof. Dr. Hasan Önder GÜMÜŞ, *Erciyes Üniversitesi*

Prof. Dr. Meryem YAVUZ VAN GİERSBERGEN, *Ege Üniversitesi*

Prof. Dr. Sandra XAVIER, *Lisbon Nursing School, Nursing Research Unit of South and Island, Nurse'In - UIESI*

Prof. Dr. Seçil KARAKOCA NEMLİ, *Gazi Üniversitesi*

Doç. Dr. Merve BANKOĞLU GÜNGÖR, *Gazi Üniversitesi*

Doç. Dr. Emrah DURAL, *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi*

Doç. Dr. Esra ATILGAN, *Medipol Üniversitesi,*

Doç. Dr. Murat ŞENTÜRK, *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi*

Doç. Dr. Oğuzhan ZENGİN, *Karabük Üniversitesi*

Doç. Dr. Asuman ÖZGÖZ, *Kastamonu Üniversitesi*

Doç. Dr. Sedat ARSLAN, *Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi*



- Doç. Dr. Nesrin İÇLİ, *Kastamonu Üniversitesi*
- Doç. Dr. Mehmet Yalçın GÜNAL, *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Ali Özer, *Acıbadem Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi António VICENTE, *University of Beira Interior*
- Dr. Öğr. Üyesi Aslınur KÜÇÜKSAYAN, *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Aydın RÜSTEMOĞLU, *Aksaray Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Bülent DEMİR, *Manisa Celal Bayar Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Durkadın DEMİR EKŞİ, *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Ekim SAĞLAM GÜRMENT, *Manisa Celal Bayar Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Emrah BIYIKLI, *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Erdem ASLAN, *Aksaray Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Emel CANPOLAT, *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Ertan TAŞKINSEL, *Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Fatih ASLAN, *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Gözde ORHAN KUBAT, *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Hakan DAYANIR, *Sağlık Bilimleri Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Fatih SEZER, *Kocaeli Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi İsmail SARIKAN, *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Marlene ROSA, *Polytechnic Institute of Leiria*
- Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ETLİ, *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer DOĞGÜN, *Girne Amerikan Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Nuran ÖZYEMİŞÇİ, *Hacettepe Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Oktay ASLANER, *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Serra ÖRSTEN, *Hacettepe Üniversitesi*
- Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe Naime GEDİK, *Altınbaş Üniversitesi*
- Öğr. Gör. Dr. Paulo PEREIRA, *Portuguese Institute of Blood and Transplantation*
- Dr. Öğr. Üyesi. Leyla ADIGÜZEL, *Karadeniz Teknik Bilimler Üniversitesi,*
- Dr. Öğr. Üyesi, Canan SARI, *Trabzon Üniversitesi*



Dizin Editörleri | Index Editors

Öğr. Gör. Dr. Vedat GÜLTEKİN, *Ankara Üniversitesi*

Dr. Candida G. SILVA,

*Center for Innovative Care and Health Technology, Polytechnic of Leiria –
School of Health Sciences*

Yabancı Dil Editörleri | Foreign Language Editors

Dr. Öğr. Üyesi Tarana OKTAN, *Akdeniz Üniversitesi (Rusça)*

Uzm. Zeynep KUMKALE, *Düzce Üniversitesi (İngilizce)*

Dr. Catarina GARCIA, *Portuguese Ministry of Education, Jácome Ratton High School (Portekizce)*

Mariangela Maia SAUDE, *Universidade Federal do Rio de Janeiro – UFRJ (Portekizce)*

İstatistik Editörleri | Statistic Editors

Prof. Dr. İsmet DOĞAN, *Afyon Kocatepe Üniversitesi*

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KARADAĞ, *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*

Doç.Dr. Hande KONŞUK ÜNLÜ, *Hacettepe Üniversitesi*

Mizanpaj Editörleri | Layout Editors

Dr. Öğr. Üyesi Zeliha Canan ÖZKAN, *Dumlupınar Üniversitesi*

Sekreteryaya | Secretary

Arş. Gör. Semanur ÇELİK DEMİRYÜREK, *Kastamonu Üniversitesi*

Arş. Gör. Okan DEMİRYÜREK, Kastamonu Üniversitesi

Türkçe Dil Editörleri | Turkish Language Editors

Öğr. Gör. Dr. Yavuz ÖZKUL, *Kocatepe Üniversitesi*

Dr. Öğr. Üyesi Tarana OKTAN, *Akdeniz Üniversitesi*

Dr. Öğr. Üyesi Kudret Safa GÜMÜŞ, *Aksaray Üniversitesi*



Sağlık Akademisi Kastamonu (SAK) yılda üç kez yayımlanan, hakemli, bilimsel bir e-dergidir. Dergide yayımlanan çalışmalardan, kaynak gösterilmek koşuluyla alıntı yapılabilir. Çalışmaların tüm sorumluluğu yazarına/yazarlarına aittir.

Health Academy Kastamonu (HAK) is a refereed e-journal published three times a year. May be quoted on the condition that the source is shown. All responsibility for the articles belongs to the author/authors.

Academia de Saúde Kastamonu é um periódico eletrônico arbitrado publicado três vezes por ano. Pode ser citado desde que a fonte seja indicada. Toda a responsabilidade pelos artigos é do(s) autor(es).

İletişim | Contact | Contacto

Dr. Esra ERTEMÜR
e-posta | e-mail: eertemur@kastamonu.edu.tr
telefon | phone: +903662804138

Dergi İletişim | Journal Contact

Uzm. Semanur ÇELİK DEMİRYÜREK
e-posta | e-mail: sceliik@kastamonu.edu.tr
telefon | phone: +903662804138

Sağlık Akademisi Kastamonu dergisi, çift kör hakemlik prensibini benimser. Uluslararası Creative Commons 4.0 tarafından lisanslanmıştır. Dergimize gönderilen makaleler Ithenticate intihal tarama programında değerlendirilmektedir. Dergi Index Copernicus International (ICI), Crossref, Scilit, Science Library Index, DOAJ, Türk Medline, OPENAIRE, ROAD, ASOS, Türkiye Atıf Dizini, Open Access Library (OALIB) ve 09.04.2024'ten itibaren EBSCO tarafından taranmaktadır.

Health Academy Kastamonu adopts the principle of doubleblind arbitration. Licenced by international Creative Commons 4.0. The articles submitted to our journal are controlled by the Ithenticate plagiarism detection program. The journal indexed in Index Copernicus International (ICI), Crossref, Scilit, Science Library Index, DOAJ, Türk Medline, OPENAIRE, ROAD, ASOS, Turkish Citation Index and Open Access Library (OALIB) and EBSCO since 09.04.2024.

Academia de Saúde Kastamonu adopta o princípio da revisão cega dupla de pares. Licenciada pela Creative Commons internacional 4.0. Os artigos submetidos à nossa revista são controlados pelo programa de detecção de plágio Ithenticate. A revista é indexada no Index Copernicus International (ICI), Crossref, Scilit, Science Library Index, DOAJ, Türk Medline, OPENAIRE, ROAD, ASOS, OJOP, Índice de citações de Türkiye, Open Access Library (OALIB) e EBSCO desde 09.04.2024.



İÇİNDEKİLER | CONTENTS

1.Araştırma Sunumları / Research Articles

1.1.Biyomedikal ve Klinik Bilimler > Geriatri Gerontoloji

1.2. Atacan ARAS, Kamile SILAY, Güneş ARIK, Mercan TAŞTEMUR, İhsan ATEŞ, Rana DOĞRUL, Hande SELVİ ÖZTORUN, Erhan ÖZENÇ, Hilal HEYBELİ. The Relationship of Covid19 Mortality and Prognostic Nutritional Index In Geriatric Population / *Geriatric Popülasyonda Prognostik Nutrisyonel İndex ve Covid19 Mortalite İlişkisi*407- 417

1.2. Biyomedikal ve Klinik Bilimler > Sağlık Bilimleri > İş ve Meslek Hastalıkları

Hülya KULAKÇI ALTINTAŞ, Dilara OĞUZHAN KARADAVUT. Bir Devlet Hastanesinde Meydana Gelen İş Kazalarının Retrospektif Değerlendirilmesi / *Retrospective Evaluation of Occupational Accidents Occurred in a State Hospital.*418-427

1.3. Biyomedikal ve Klinik Bilimler > Sağlık Bilimleri > Hemşirelik

Yadigar ORDU, Nurcan ÇALIŞKAN. Hemşirelik Eğitiminde Jigsaw Tekniğinin Kullanımına İlişkin Öğrencilerin Görüşleri: Nitel Bir Çalışma / *Students' Views on the Use of Jigsaw Technique in Nursing Education: A Qualitative Study*428-439

Nuray UTLU , Derya AKAR, H. Aysel ALTAN, Hande ÇAVUŞ ARSLAN, Emrah KULOĞLU. Pandemi Döneminde Yoğun Bakım Ünitelerinde Çalışan Hemşirelerin Tükenmişlik Seviyelerinin Belirlenmesi / *Determination of Burnout Levels of Nurses Working in Intensive Care Units During the Pandemic Period*440-464

Arife ŞANLIALP ZEYREK, Özlem FİDAN. Hemşirelik Öğrencilerinin El Hijyeni Bilgi ve Tutumları ile Uygulamaları Arasındaki İlişki, Tanımlayıcı Araştırma / *The Relationship Between Nursing Students' Hand Hygiene Practices and Attitudes and Knowledge, Descriptive Study*.....465-479

1.4. Biyomedikal ve Klinik Bilimler > Sağlık Bilimleri> Sağlık Hizmetleri ve Sistemleri > Sağlık Kurumları Yönetimi

Yasemin ASLAN, Fatma Selen POLAT. Biyokimya Laboratuvarı Numune Ret Nedenlerine Yönelik Bir Değerlendirme / *An Assessment of Reasons for Sample Rejection in Biochemistry Laboratory* 480-491

Anı Hande METE, Selma SÖYÜK. Sağlık Yönetimi Mezunları İçin Yetkinlik Gereksinimleri: İş İlanlarının İçerik Analizi / *Competency Requirements for Health Management Graduates: Content Analysis of Job Advertisements.*492-519



2. Derlemeler / Reviews

2.1. Biyomedikal ve Klinik Bilimler > Beslenme ve Diyetetik

Ebru ARSLANOĞLU BADEM, Derya DİKMEN. Egzersizin Mitokondriyal Fonksiyon, Oksidatif Stres, Mitohormesis ve Kahverengi Yağ Dokusu Üzerine Etkisi / Effect of Exercise on Mitochondrial Function, Oxidative Stress, Mitohormesis and Brown Adipose Tissue520-534

2.2. Biyomedikal ve Klinik Bilimler > Diş Hekimliği

Özge BEKTAŞ. Çölyak Hastalığı Olan Çocukların Ağız ve Diş Sağlığı Durumu / Oral and Dental Health Status of Children with Celiac Disease535-548

2.2. Biyomedikal ve Klinik Bilimler > Sağlık Bilimleri > Hemşirelik

Filiz ÖZEL ÇAKIR. Veri Madenciliği ve Hemşirelik / Data Mining and Nursing549-558

Kamer GÜR, Cansu NİRGİZ. Depremde Engelli Olmak / Being Disabled in Earthquakes559-573

Cansu NİRGİZ, Bahar DOĞAN, Kamer GÜR. Can Nurse-Directed Activities Improve the Health Behaviors of Individuals with Disabilities? / Hemşire Tarafından Yapılan Çalışmalar Engelli Bireylerin Sağlık Davranışlarını Geliştirebilir mi?574-581

Zeynep ARABACI, Aynur UYSAL TORAMAN. Hipertansiyon Hastalarının Bakım Yönetimi: Sağlık İnanç Modeli Kullanımı / Care Management of Hypertension Patients: Application of the Health Belief Modeli582-593

2.3. Biyomedikal ve Klinik Bilimler > Sağlık Bilimleri > Sağlık Hizmetleri ve Sistemleri > Sağlık Kurumları Yönetimi

Zeynep ARAMAN. Periferik Vestibüler Sistemin Nörogelişimi Ve Nörogelişime Etki Eden Genetik Faktörler / Neurodevelopment of the Peripheral Vestibular System and Genetic Factors Affecting Development594-607

3. Editöre Sunum / Letter to the Editor

3.1. Biyomedikal ve Klinik Bilimler > Klinik Tıp Bilimleri > Romatoloji ve Artrit

Tuba DEMİRCİ YILDIRIM. Gebelikte Romatolojik İlaçların Kullanımı / Use of Rheumatological Drugs During Pregnancy608-608